

Memo

memonummer 2
datum 10 juli 2015
aan Corné Machielsen Waterschap Brabantse Delta
van Alfred Schuphof Antea Group
kopie Isabella de Lange - Verschuren CroonenBuro5
project Bestemmingsplan Uitbreiding woonwagenlocatie Schoutstraat Waspik
projectnr. 0253051.00
betreft Waterparagraaf

Watertoets

Het watertoetsproces is een belangrijk instrument om het waterbelang in ruimtelijke plannen en besluiten te waarborgen. Het gaat daarbij om alle waterhuishoudkundige aspecten, waaronder veiligheid, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging, en om alle wateren: rijkswateren, regionale wateren en grondwater. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt. In dit kader hebben waterschap en gemeente vooroverleg gevoerd, waarbij de uitgangspunten over het verleggen van de watergang en de afstanden tot de bestaande duiker en stuw zijn besproken.

In voorliggende waterparagraaf staat het relevante waterbeleid beschreven, de huidige situatie van de projectlocatie, de toekomstige situatie en wat de effecten zijn op de waterhuishouding en wat de gevolgen zijn voor de ruimtelijke bestemming. De reactie van het waterschap op de conceptwaterparagraaf is in voorliggende waterparagraaf verwerkt.

Wateradvies

De door het waterschap aangegeven aandachtspunten op het voorontwerp bestemmingsplan zijn volledig overgenomen. Met inachtneming van deze aandachtspunten heeft het waterschap een positief wateradvies gegeven.

Beleid gemeente

Waterplan

De gemeente Waalwijk kent verschillende taken op het gebied van water. Als concrete taak heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het rioleringsstelsel. Daarnaast heeft de gemeente de zorgplicht van het stedelijk grondwater en hemelwater. Deze zorgplicht wil overigens niet zeggen dat de gemeente verantwoordelijk is voor uitvoering van oplossingen. De ontwatering van terrein blijft een verantwoordelijkheid van de eigenaren. De taken van de gemeente bestaan uit coördinatie tussen betrokkenen en het uitvoeren van eventuele maatregelen in de openbare ruimte. Om de coördinerende taak te kunnen invullen wordt een gemeentelijk waterloket ingesteld.

Gemeentelijk rioleringsplan

Gelet op het belang van goede riolering voor mens en milieu hebben gemeenten op grond van artikel 10.33, lid 1 van de Wet milieubeheer in de eerste plaats een zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater. Op deze gemeentelijke zorgplicht sluit de zorgplicht van de waterschappen aan om het afvalwater te zuiveren.

In de tweede plaats is de gemeente verantwoordelijk voor de doelmatige inzameling van afvloeiend hemelwater, voor zover de perceelegeenaar dit water zelf niet kan verwerken. Deze zorgplicht houdt in beginsel in dat de gemeente in dat geval een voorziening aanbiedt waarin de perceelegeenaar het hemelwater kan lozen. Het VGRP moet duidelijk maken welke maatregelen de gemeente in beginsel van de perceelegeenaren verwacht en welke zij zelf zal nemen. De zorg voor het beheer van afvloeiend hemelwater geldt ook voor het afvloeiende hemelwater van openbaar terrein. Voor dit laatste is de gemeente feitelijk ook perceelegeenaar. Nadat de gemeente hemelwater van particulier en openbaar terrein heeft ontvangen, moet zij bepalen hoe zij dit verwerkt.

In de derde plaats heeft de gemeente de zorgplicht om in het openbaar gemeentelijke gebied maatregelen te treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken. Ook bij deze zorgplicht geldt nadrukkelijk dat van oudsher de perceels-/gebouweigenaar een eigen verantwoordelijkheid heeft om te zorgen voor een goede staat van zijn perceel en daarop gevestigde gebouwen. Deze drie zorgplichten omvatten twee belangrijke elementen: de aanleg van riolering en een adequaat beheer van deze voorzieningen.

Beleidsplan afkoppelen hemelwater

Het afkoppelbeleidsplan is een uitwerking van de gemeentelijke zorgplicht voor hemelwater zoals is vastgelegd in het GRP 2011 - 2015. Het plan is een hulpmiddel bij het maken van keuzes voor de wijze waarop we met hemelwater binnen de gemeente Waalwijk omgaan. Indien de perceelseigenaar het hemelwater zelf niet kan verwerken, geeft het afkoppelbeleidsplan aan welke voorzieningen de gemeente in dat geval aanbiedt. Deze zorg voor het hemelwater geldt ook voor het openbare gebied waarvoor de gemeente "perceelseigenaar" is.

Beleid Provincie

De provincie Brabant heeft een aantal belangrijke taken op het gebied van waterbeheer. Met de invoering van de Waterwet per 22 december 2009 is het grondwaterbeheer overgedragen aan de waterschappen (uitgezonderd industriële grondwaterwinningen of infiltraties groter dan 150.000 m³ per jaar, energiesystemen en publieke drinkwaterwinningen). Ook heeft de provincie een controlerende en coördinerende taak naar het waterbeleid van gemeenten en waterschappen. De provincie heeft een provinciaal waterplan opgesteld dat een looptijd heeft van 2010 tot 2015. Ten aanzien van het waterbeheer in het bebouwde gebied stelt de provincie als doel dat de stedelijke waterhuishouding bijdraagt aan de instandhouding en mogelijke verbetering van het grotere watersysteem waarvan het gebied deel uitmaakt. Daarvoor wordt waar mogelijk en doelmatig de afvoer van neerslag en afvalwater ontkoppeld. In gebieden met onacceptabele wateroverlast moeten de betreffende wijken in 2015 zijn aangepakt, inclusief de rioleringsopgave. Verder moet de inrichting van het lokale watersysteem bijdragen aan de synergie tussen waterkwaliteit, kwantiteit, beleving van water in de stad, duurzaamheid en klimaatbestendigheid.

Het waterplan stelt de verschillende waterhuishoudkundige functies en de doelstellingen ter plaatse vast. Bij het toekennen van deze functies is rekening gehouden met de Kader Richtlijn Water en het Europees zwemwaterbeleid, het provinciale ruimtelijk beleid, zoals de Groene en Agrarische hoofdstructuur uit de Interimstructuurvisie, de Ecologische Hoofdstructuur, en met name ook de Reconstructie van de zandgronden en met de Waterwet. Een voorbeeld van deze afstemming zijn de zogenaamde 'natte natuurparels'. Dat zijn hydrologisch gevoelige gebieden die vanwege specifieke omstandigheden van bodem en water hoge natuurwaarden vertegenwoordigen. Waar deze gebieden in het de Interimstructuurvisie worden aangeduid, zijn zij ook in het waterbeleid onderscheiden.

Beleid waterschap Brabantse Delta

Het waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de gemeente. Het gaat dan om het waterkwantiteits- en -kwaliteitsbeheer, de waterkeringzorg, waterzuivering, het grondwaterbeheer, het waterbodembeheer en vaak ook het scheepvaartbeheer. Noot: dat is immers niet altijd zo, denk aan gemeentelijke havens bijv.

Het waterschap heeft de grondslag van haar beleid opgenomen in het waterbeheersplan 2010-2015, wat is afgestemd op Europees, nationaal en provinciaal beleid. Speerpunten uit het waterbeheerplan zijn veiligheid, droge voeten, voldoende water, gezonde natuur, schoon water, genieten van water en het waterschap als calamiteitenorganisatie. Het waterschap heeft in een toetsingskader RO "De ruimte blauw geordend" aangegeven wat de ruimtelijke consequenties zijn van het waterbeleid.

Daarnaast heeft het waterschap waar nodig nog toegespitst beleid en beleidsregels op de verschillende thema's/speerpunten uit het waterbeheersplan en heeft het waterschap een eigen verordening; De Keur en de legger.

Keur 2015

De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. Veelal is voor deze ingrepen een watervergunning van het waterschap benodigd. In de Keur is opgenomen dat het verboden is om neerslag door toenamen van verhard oppervlak tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen.

Legger

De legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is. De watergangen die door het plangebied lopen zijn op de legger van het waterschap opgenomen.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van waterneutraal bouwen, waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Vanwege dit principe wordt bij uitbreiding van verhard oppervlak voor de omgang met hemelwater uitgegaan van de voorkeursvolgorde infiltreren, bergen, afvoeren. De technische eisen en uitgangspunten voor het ontwerp van watersystemen zijn opgenomen in de 'Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen' die per 1 maart 2015 zijn vastgesteld.

Beschrijving huidige situatie

De projectlocatie is gelegen op de oostelijke rand van het stedelijk gebied van Waspik. In de huidige situatie is het plangebied grotendeels onverhard en heeft het een agrarische functie. Zowel aan de oost- als de westzijde van het plangebied loopt een B-watergang welke door aangrenzende perceeleigenaren wordt onderhouden. De zuidzijde van het plangebied wordt begrensd door een A-watergang welke in eigendom is van het waterschap en die onderhouden wordt door het waterschap. In deze watergang ligt aan de oostzijde een stuw en sluit een duiker vanuit zuidelijke richting aan op de watergang.

Het plangebied is niet gelegen in een peilbesluit gebied. Wel is het plangebied gelegen in een attentiegebied. Dit is een zone van circa 500 meter rondom natte natuurparels die het doel hebben verdere verdroging van natte natuurparels door ingrepen in de waterhuishouding te voorkomen.

Beschrijving toekomstige situatie

Binnen het plangebied worden een tweetal opstalplaatsen voor woonwagens gerealiseerd. Het verhard oppervlak neemt hierdoor toe met circa 600 m². De toename is minder dan 2.000 m² en is daarom vrijgesteld van vergunning en compensatieplicht.

Voor het realiseren van de standplaatsen wordt de watergang aan de westzijde en een deel van de zuidelijke watergang gedempt en omgelegd richting het noorden en oosten van het plangebied. De omlegging geschiedt vanaf de locatie waar de zuidelijke duiker aansluit op de A-watergang. De duiker komt door de verlegging in het verlengde van de om te leggen watergang. Hierdoor blijft de afvoer van de duiker gewaarborgd. Ten behoeve van de bereikbaarheid van het onderhoudspad langs de nieuw te graven watergang wordt in het te handhaven deel van de A watergang een nieuwe dam met duiker gelegd.

Gesprekken over de grondoverdracht van de te dempen A-watergang worden momenteel gevoerd.

De vuilwaterafvoer van de 2 woonwagenlocaties worden aangesloten op het vuilwaterrioolstelsel van de kern van Waspik.

Bij de woonwagens wordt het gebruik van uitlogende bouwmaterialen geminimaliseerd om negatieve invloed op de water(bodem) kwaliteit en de ecologie te voorkomen.

Gevolgen voor water

De te dempen watergangen worden 1 op 1 gecompenseerd door nieuw te graven watergangen. Door het omleggen en opwaarderen van de watergangen wordt extra oppervlaktewater gecreëerd. De nieuwe watergang krijgt een breedte van 2 meter en wordt aan de noord- en oostzijde voorzien van een onderhoudspad van 5 meter breed. De nieuw te graven watergang wordt in het verlengde van de duidelijke duiker aangelegd waardoor de afvoer ongehinderd blijft. De nieuw te graven watergang krijgt een status van B-watergang.

Het omleggen van de watergang en het aanleggen van de twee woonwagenstandplaatsen heeft geen verdrogend effect. De ligging binnen het attentiegebied vormt geen bezwaar voor de aanpassingen in het watersysteem.

Voor het omleggen van de watergang en het leggen van de dam met duiker moet te zijner tijd een watervergunning aangevraagd worden. Voor het vastleggen van de status van de watergang is een leggerwijziging noodzakelijk.

Juridische vertaling

De om te leggen watergangen worden op de plankaart vastgelegd en aangeduid als water. Het onderhoudspad dat aan de noord en oostkant ligt wordt als agrarisch bestemd. Door deze bestemmingen is de ruimte voor zowel de compensatie als de mogelijkheid de watergangen te onderhouden geborgd.